

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Notitia Congregationum Et Tribunalium Curiae Romanæ

Plettenberg, Hunold

Hildesii, 1693

§. 11. De Legatis & Nunciis Sedis Apostolicæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63032)

non sortiuntur aliquam prærogativam
in iis, quæ spectant ad Officium Cardi-
nalem in eorum Collegio *Seraphin.* De-
cis. 716. n. 6.

24. Ex hoc Collegio nominantur
quoque Legati, qui de Latere dicuntur
c. Decreto. c. Si quis Episcopus. 2. q. 6. De his
ergo hic quædam tradenda sunt.

§. II.

De Legatis & Nunciis Sedis
Apostolicæ.

1. Cur Legati & Nuncii mittantur.
2. Aliqui sunt merè Nuncii, & non Judices.
3. Aliqui sunt Judices vel cum jurisdictione so-
lum temporali.
4. Vel cum jurisdictione Spirituali ad certas so-
lum causas.
5. Aut etiam generali, & horum tres sunt species.
6. Legati à Latere qui? & ad quos mittantur.
7. Legati nati qui?
8. Talis olim fuit Thessalonica & in Africa.
9. In Bætica, Lusitania & Francia.
10. In Aquitania superiore & inferiore, in Pro-
vincia Viennensi, Lugdunensi & Arelatensi.
11. Quis in Hispania, Anglia, Scotia, Polonia
Hungaria & Germania.
12. Legati missi Apocrisarii appellati, non sunt
Cardinales, nunc Nuncii Apostolici dicuntur

13. Sum

13. Sunt tamen cum potestate Legati à Latere.
14. Ad quæ loca nunc mitti soleant.
15. Rex potest esse Legatus Sedis Apostolicæ.
16. In quibus convenient Legati & Nuncii.
17. Et in quibus discrepent.

I.

CUM ad Sedem Apostolicam universali Orbis causæ & negotia, quæ ad jurisdictionem Spiritualem & Ecclesiasticam spectant, deferantur, nec omnia in Curiâ Romanâ & absentia eorum, quorum interest, expediri possint, necesse fuit Nuncios & Legatos ad varia loca pro necessitate ablegare. Mittuntur ergo à Pontifice nunc Cardinales, nunc alii de Clero, aut Curialibus Romanis, qui aptissimi judicantur. c. 1. & 2. Dist. 84. c. Decreto. 2. q. 6.

2. Horum aliqui sunt *merè Nuncii*, & *non Judices*, qui pro aliqua *ambasiatâ*, ut vocant, vel ad aliquod nudum ministerium exercendum mittuntur, v. g. Ad excipiendum aliquem Monarcham. c. Jus gent. Dist. 1. Nobilissimus dist. 97.

3. Quidam sunt *Legati Judices*, iiq; vel habent jurisdictionem solum temporalem, & *Gubernatores* dicuntur, ut qui ad provincias, vel civitates status Ecclesiastici mittuntur, quales sunt Legati

Avenionensis, Bononiensis, Ferrariensis, Urbinateſis & Æmiliæ ſeu Romanodiolæ.

4. Vel habent jurisdictionem ſpirituaſem, eamque vel delegatam ad certas cauſas & negotia, ſivè Spiritualiſia ſivè etiam ſæcularia, & à Concilio Sædicenſi *Can. 3. & 5. ἐπιγνώμονες*, id eſt *Cognitores* appellantur, erantque Commiſſarii à Papa delegati ad partes, ut cauſas controverſas, maximè quæ per appellacionem ad Sedem Apoſtolicam devolutæ erant, inquirerent, aut judicaret. *Caſſut. Notit. Concil.*

5. Vel generatim habent jurisdictionem ſpirituaſem eamque ordinariam, horum Legatorum tres ſunt ſpecieſ. Alii enim ſunt de Latere, alii nati, & miſſi. *Gloſ. in c. 1. de Officio Legati & eod. in 6.*

6. Legati de Latere dicuntur Cardinales, qui de Latere Papæ, cui ſemper aſſiſtunt, mittuntur. *c. Decreto. c. Si quis Episcopus. 2. q. 6.* Et tales ſæpe miſſi ſunt à Pontificibus ad Synodos tum generales, tum particulares, ut illis nominibus præeſſent; *Cum enim* inquit *L. Papa epiſt. 14. ad Faustum, propter cauſam fidei, quam Eutiches perturbare te-*

ta

tavit, de Latere meo mitterem, qui defensionem veritatis assisterent. Aliquando etiam mittuntur Legati à Latere ad Imperatorem, Reges, magnosque Principes, pro pace inter eos reducenda, aut rebus Ecclesiæ procurandis, juribusque Romanæ Ecclesiæ defendendis.

7. Legati nati sunt, qui Legationis Titulum & officium habent ex Privilegio Apostolico vigore dignitatum & Ecclesiarum, quas obtinent. Dicuntur nati, quia statim, ut Ecclesiis suis præficiuntur, hic Titulus cum officio illis adnascitur.

8. Ejusmodi Legatum seu Vicarium constituit olim Leo Papa *Epist. 84.* Anastasium Thessalonices Episcopum per Asiæ Provincias, addens Anastasii Prædecessores fuisse similiter Prædecessorum Romanorum Episcoporum Vicarios seu Legatos. In Africa olim fuit Legatus Episcopus Carthaginensis. *Azor. p. 2. l. 5. c. 27.*

9. Hormisda *Epist. ad Salustium* constituit Hispalis Episcopum per Bœticam & Lusitaniam Vicarium seu Legatum Apostolicum. In Francia Legatus natus constitutus est ab eodem Hormisda, teste Cabassutio, Archi-Episcopus Rhemensis,

cujus est Regem ungere, de quo *in cap. per Venerabilem S. verum, qui fil. sint Legit.*

10. In Aquitania superiori est Archiepiscopus Bituricensis, de quo *in c. ult. de major. & obed. & c. Exposuit de dilation.* In Aquitania inferiori Archiepiscopus Burdegalensis. In Provincia Viennensi Archiepiscopus Viennensis: In Lugdunensi Archiepiscopus Lugdunensis, de quo *bus c. Novit. de off. Leg.* Tempore Bonifacii I. & Gregorii I. Arelatensis Episcopus fuit quoque in Provincia sua Legatus Apostolicus, proindeque à Romano Pontifice pallium accipere consuevit *c. Galliarum 25. q. 2. c. Artaldus 8. q. 3.*

11. In Hispania Legatus natus est Archiepiscopus Toletanus. In Anglia Archiepiscopus Cantuariensis, de quo *c. 1. de offic. Leg.* Talem se quoque profertur Archiepiscopus Eboracensis, de quo *c. 1. de appell.* In Polonia Gnesnensis Archiepiscopus. In Hungaria Strigoniensis. In Germania olim Magdeburgensis, nunc Salisburgensis. In Scotia Archiepiscopus S. Andree. Qui omnes in suis Provinciis tanquam Primates erant, & à Romano Pontifice pallium accipiebant.

12. Legati missi, olim Apocrifari graece, quasi Secretarii *Glos. in c. Sgnificatio*

Si de Elect. &c. Septuaginta dist. 16. appellabantur, & ordinarie non erant Cardinales, nuncque recepto usu *Nuncii Apostolici* dicuntur, qui mittuntur ad Reges, Principes, Remp. aut aliquam Provinciam, vel ad negotia expedienda, vel jura Romanæ Ecclesiæ tuenda. Differunt ergo nuncii & Legati à Latere, quod hi Cardinales sint, non isti. *Glos. in c. de offic. Leg.*

13. Adjicitur tamen plerumque in eorum facultatibus hæc clausula: *Cum potestate Legati à Latere*, quæ juxta stylum Curia Romanæ additur mandatis eorum, qui fimbriam vestimenti Papæ attigerunt, seu qui ab eo mandatum vivæ vocis oraculo receperunt. *Hostien. in Summa de Legato.*

14. Tales Nuncii Viennæ in Germania, in Hispania, Francia, Polonia, Venetiis, Neapolis, in Sabaudia, Florentiæ, Colonia ad Rhenum, & Lucernæ in Helvetia residere solent. In iis vero Regnis & Principatibus in quibus ipse Princeps non residet deputatur à Papa Officialis aliquis sub nomine Collectoris, vel Internuncii seu Residentis, qui aliquam Nuncii speciem præferat, eique facultates majores, vel minores pro diverso stylo

Stylo communicari solent. De Luca Re
Rom. Disc. 4. n. 16.

15. Rex quoque esse potest Legatu
Sedis Apostolicæ, quemadmodum fuit
S. Stephanus in regno Hungariæ. In
noc. in c. Veniens V. Regis de præscript.

16. Porro in multis conveniunt Le
gati à Latere, nati, & Nuncii, & in mul
tis differunt.

Conveniunt I. Facta unius loci possunt
in alio loco suæ legationis explicare
c. Novit. 7. de off. Leg.

II. Statuta eorum perpetuo durant
etiam Legatione finita, donec revocentur.
c. fin. Nemini eod.

III. Legatione eorum finita, exspirat
jurisdictio delegati à Legato, vel
Nuncio, si citatio non præcessit. Cit.
Nemini.

IV. Habent jurisdictionem ordinariam;
Ideo morte Papæ non finitur. c.
in 6. De offic. Leg.

V. Collatio beneficii ab iis facta nulla
est, si non fuerit facta mentio beneficii,
quod impetrans obtinebat. c. fin.
in 6.

VI. Subdelegare possunt c. fin. §. Ca
terum de offic. Deleg.

VII. Poenas & multas ex delictis
provenientes Thesaurario tradere te
net

Re sentur, nec possunt Reis condonare.
Pius IV. Const. 43. Decret. Sixtus V. Const. 93.
Ad Romanum.

VIII. Non possunt concedere facultatem deferendi sclopeta manualia duobus palmis breviora. Pius IV. Const. 49. cum vices.

IX. Non possunt adiri in prima instantia, nisi pro causis ei specialiter delegatis. Trid. Sess. 24. c. 20.

X. Non possunt se intromittere in causa alteri à Papa specialiter delegata. c. 2. de offic. leg.

XI. Non possunt Episcopos transferre, unam Cathedralem alteri subicere, jus primatiæ alicui concedere, duos Episcopatus unire, vel unum dividere c. 3. & 4. De offic. leg. Nec possunt Cathedrales reservare, vel conferre, c. 4. in 6. de offic. leg.

XII. In causam remissam ad Sedem Apostolicam non possunt se intromittere. c. 5. de offic. leg.

XIII. Non possunt alicui committere, ut recipiat resignationem beneficii, quod postea conferat. c. pen. §. fin. in 6.

XIV. Non possunt delegare causas non habentibus Canonicatum in Cathedrali, vel dignitatem aliquam, aut personatum, nec sint designati Iudices Synodales.

noda.

nodales contra *c. statutum 11. de rescript. in Clem. 2. eod. Trid. Sess. 25. c. 10. & Const. Greg. XV. Sanctissimus. Quia coarctantur à Constitutione majoris. Glos. fin. c. Clem. 2.*

17. Discrepant vero Legati à Lateranensibus & reliqui Legati, vel Nuncii.

I. Præsente Legato à Latere, reliqui Legatis executio officii inhibetur. *c. 8. de offic. Leg.*

II. Legati à Latere possunt Archiepiscoporum, Episcoporum, & exemptorum electiones confirmare ex officio, imò & Patriarcharum, quod reliqui Legati nequeunt. *c. 36. De Elect. in 6. & ibi 3. And. & Franc. n. 2.*

III. Possunt in suis Provinciis omnino imò plus, quam Episcopi in suis Diocesis, bus etiam potestate ordinaria. *Abb. c. 1. de offic. n. 2.*

IV. Ideoque concurrunt cum quovis Ordinario, etiam cum Patriarcha in conferendis beneficiis, quod alii Legati non possunt, nec faciunt. *c. 6. De offic. Legati & ibi Abb. c. 1. De offic. Leg. in 6.*

V. Possunt beneficia etiam Patronatus conferre, si Patronus sit Ecclesiasticus & jus aliunde habeat, quam ex titulo patrimonii, non autem, si Patronus sit Laicus, aut si Ecclesiasticus id habeat titulo

patrimonii. *c. 6. De offic. Leg. c. cum Dilectus de jur. Patron.* Hæc vero potestas conferendi beneficia non extendit se ad ea, de quibus specialiter disponitur in concordatis Germaniæ, vel aliorum Nationum. Alii Nuncii sine speciali mandato conferre non possunt beneficia; Nuncius tamen Hispaniarum habet facultatem conferendi beneficia, quæ non excedunt valorem 24. ducatorum auri de Camera annuorum, vacantia in mensæ Apostolico *Othobon. decis. 221.*

VI. Semper & ubique Legatione durante absolvunt excommunicationes ob manus injectionem *c. Quod translatione 5. & c. Excommunicatis 9. de offic. Leg.* Nuncii in sua tantum provincia, & eos qui aliunde veniunt in provinciam; Legati verò nati ratione Legationis neminem ob manus injectionem excommunicatum absolvere possunt. *cit. c. Excommunicatis. 9.*

VII. Exercent jurisdictionem in Regulares exemptos. *Diana de immunit. Eccl. c. 16.* Non vero Nuncii, nisi habeant facultatem Legati de Latere, ut habent Nuncii Ultramontani. Nuncius Neapolitanus habet jurisdictionem per consuetudinem confirmatam per breve Pauli V. cognoscendi causas civiles, quæ moventur

ventur

venrur à secularibus contra Regulares
*Cong. Episc. 1616. 23. Jan. apud Nicolaum Can
 lib. 1. Tit. 30. de off. Leg.*

VIII. Possunt Archi-Episcoporum
 Episcoporum & exemptorum electione
 confirmare, non verò alii Legati. *c. S.
 Abbatem 36. Hujusmodi de Elect. in 6. De
 mum præminentiam habent in loco Le
 gationis suæ supra Prælatos omnes,
 etiam Cardinales, quam cæteri Nun
 cii non habent. De Luca, Relat. Cur, Rom
 Disc. 4. n. 11.*

C A P U T II.

De Concalvi & Electione Summi Pontificis.

INter omnes Conventus & Con
 gregationes quas S. R. E. Cardi
 nales celebrant, præcipua &
 celeberrima est, in qua Purpurati hi Pa
 tres Sede Apostolica vacante eligunt Ro
 manum Pontificem, & Ecclesiæ univer
 salis Pastorem. Hujus ergo Congrega
 tionis, seu Conventus descriptio reliquis
 meritò præmittenda est. Dicitur ergo
 primo de variis modis eligendi Papam
 alias in Ecclesia usitatis; Tum de for
 ma, quæ nunc in Electione observatur.
 Deinde describetur Conclave seu locus
 electio